

DĖL VALSTYBINIO PLANO TSRS LIAUDIES ŪKIUI IŠVYSTYTĮ ĮVYKDYMO 1954 METAIS REZULTATŪ

Centrinė statistikos valdyba prie TSRS Ministrų Tarybos paskelbė pranešimą apie valstybinio plano TSRS liaudies ūkiui išvystytį įvykdymo 1954 metais rezultatus.

Šis pranešimas rodo, kad praėtais metais Tarybų šalis pasiekė naujus laimėjimus vystant ekonomiką, kultūrą ir keliant darbo žmonių gerovę.

Metinis pramonės bendrosios produkcijos gamybos planas visumoje įvykdytas 103 procentais.

Visos TSRS pramonės bendroji produkcija 1954 metais padidėjo palyginti su 1953 metais 13 procentu ir palyginti su 1950 metais — 65 procentais. Šis padidėjimas, o taip pat plano nustatytas 1955 metams tolesnis pramonės produkcijos padidėjimas užtikrina tai, kad pirma laiko bus įvykdyta penktosio penkmečio plano užduotis, numatanti pakelti pramonės gamybą 1955 metais, palyginti su 1950 metais, maždaug 70 procentu.

1954 metais viršytas daugelio sunkiosios pramonės svarbiausių rūsių produkcijos ir daugelio plato vartojimo prekių gamybos metinis planas.

Tačiau kai kurios ministrrijos 1954 metais neužtikrino atskirų pramonės produkcijos rūsių gamybos plano įvykdymo.

1954 metais toliau augo sunkioji pramonė, kuri yra liaudies ūkio vystymosi pagrindas. Išplėsta liaudies vartojimo prekių gamyba.

1954 metais lengvosios ir maisto pramonės įmonėse pagerėjo išleidžiamų dirbinių asortimentas, išaugo turinčios padidintą gyventojų paklausą produkcijos išleidimas.

Pranešime pažymima, kad praėtais metais toliau buvo vykdomas darbas išvystant ir įdiegiant naujų techniką.

Tarybų Sajungoje didelė reikšmė teikiama atominės

energijos panaudojimui tai- kiems tikslams. 1954 metais TSR Sajungoje buvo atiduota eksploatuoti pirmoji pramonių atominės energijos varoma elektrinė, kurios nau- dingas pajėgumas 5 tūkstančiai kilovatų.

Pranešime kalbama apie naujus žymius laimėjimus, kuriuos praėtais metais pasiekė šalies kolūkiai, mašinų-traktorių stotys ir tarybinių ūkių.

1954 metais visų kategorijų ūkiuose vasarinėmis kul- tūromis buvo užsėta 10,8 milijono hektarų daugiau, negu 1953 metais. Bendras žemės ūkis per praėjusius metus gavo 137 tūkstančius bendros pa- skirties traktorių (skaičiuojant penkiolikajėgiais) ir 46 tūkstančius fizinių kaupiamųjų traktorių, 37 tūkstančius grūdų kombainų, iš jų 17 tūkstančių savaeiginių, 15 tūkstančių kombainų bulvėms kasti ir 5 tūkstančius kombainų techninėmis kultūroms nuimti, 116 tūkstančių sunkvežimių, 100 tūkstančių traktorių plū- gų ir daug kitų žemės ūkio mašinų.

Faktiškas grūdų derliaus nuėmimas, o taip pat grūdų paruošas ir supirkimai 1954 metais šalyje, bendrai paėmus, buvo didesni, negu 1953 metais, nepaisant to, kad Ukrainos pietuose ir Pavolgio rajonuose susidarė nepalankios oro sąlygos.

Kolūkiai ir tarybinių ūkių pirmą laiko įvykdė valstybinį grūdų paruošą ir supirkimų planą. Iki 1954 metų gruodžio 5 d. valstybei pristatyta ir parduota grūdų 271 milijonu pūdų daugiau, negu iki tos pačios 1953 metų datos. Be to, žymiai padidėjo grūdų gavimas iš Sibiro, ypač iš Altajaus krašto ir iš Kazachstano.

Sutinkame su TSKP CK vasario-kovo Plenumo nutarimu „Dėl tolesnio grūdų gamybos padidinimo šalyje ir dėl dirvonų bei plėšinių išsavinimo“ Kazachstano, Sibiro, Uralo, Pavolgio ir Šiaurės Kaukazo kolūkuose ir

tarybiniuose ūkiuose praeitais metais suarta 1954 metų ir 1955 metų derliui 17 milijo- nų 600 tūkstančių hektarų dirvoninių ir plėšinių žemų esant 13 milijonų hektarų planinei užduočiai.

Kolūkuose ir tarybiniuose ūkiuose 1955 metų derliui pasėta žieminių kultūrų 40,9 milijono hektarų, arba 1,2 milijono hektarų daugiau, negu buvo pasėta 1954 metų derliui. Žieminių kultūrų sėjos planas kolūkuose ir tarybiniuose ūkiuose viršytas.

1954 metais dar labiau susitprėjo materialinė-techninė žemės ūkio bazė. Žemės ūkis per praėjusius metus gavo 137 tūkstančius bendros pa-skirties traktorių (skaičiuojant penkiolikajėgiais) ir 46 tūkstančius fizinių kaupiamųjų traktorių, 37 tūkstančius grūdų kombainų, iš jų 17 tūkstančių savaeiginių, 15 tūkstančių kombainų bulvėms kasti ir 5 tūkstančius kombainų techninėmis kultūroms nuimti, 116 tūkstančių sunkvežimių, 100 tūkstančių traktorių plū- gų ir daug kitų žemės ūkio mašinų.

I dirvonų ir plėšinių išsavinimo rajonus pernai nuvežta 115 tūkstančių traktorių (skaičiuojant penkiolikajėgiais), 18 tūkstančių grūdų kombainų ir atitinkamas skaičius traktorinio prikabinamojo inventoriaus bei kitų žemės ūkio mašinų.

Mašinų-traktorių stotys 1954 metais atliko žemės ūkio darbų 75 milijonais hektarų daugiau, negu 1953 metais, ir įvykdė 82 procentus pagrindinių lauko darbų kolūkuose.

1954 metais spalio 1 d. surašymo duomenimis, palyginti su 1953 metų spalio 1 d., pažymimas bendro gyvulių skaičiaus visose ūkių kategorijose — kolūkuose, tarybiniuose ūkiuose, pas kolūkiečius, darbininkus ir tarnautojus — padidėjimas. Kar-

vių skaičius šalyje per metus padidėjo 1,5 milijono, visų galvijų — 1,9 milijono, kiaulų — 3,4 milijono ir avių — 2,6 milijono.

Palyginti su 1953 metais, sakoma pranešime, padidėjo kapitaliniai įdėjimai į sunkiąją pramonę, į lengvąją ir maisto pramonę, žemės ūkį, transportą ir prekybą, į kulturnę-buitinę statybą.

1954 metais pastatyta ir įvesta į rikiuotę daugiau kaip 600 stambiu pramonės įmonių. Elektrinių ministerija įvykdė nustatytą elektrinių atidavimo eksplotatavimui planą.

Pramonė, žemės ūkio ir transporto pakilimo pagrindu toliau vystesi tarybinė prekyba. 1955 metams nustatyta mažmeninės prekių apyvartos planas viršytas.

1954 metais buvo parduota gyventojams prekių valstybiųneje ir kooperatinėje prekyboje, sugretinamomis kainomis, 18 procentu daugiau ne- gu 1953 metais.

Mažmeninė prekių apyvarata 1954 metais išaugo, palyginti su 1950 metais, sugretinamomis kainomis, 80 procentu. Tai reiškia, kad penktasis penkmetinio plano užduotis, numatanti mažmeninės prekių apyvartos padidėjimą valstybinėje ir kooperatinėje prekyboje 1955 metais, palyginti su 1950 metais, maždaug 70 procentu, įvykdyta pirma laiko, per 4 metus.

Užsienio prekybos srityje Tarybų Sajunga 1954 metais toliau plėtė ekonominius ryšius su užsienio šalimis. Praėjusiais metais Tarybų Sajunga prekiavo su 56 užsienio valstybėmis.

Pranešime pateikiami duomenys, apibūdinantieji tolesnių darbininkų ir tarnautojų skaičiaus didėjimą liaudies ūkyje, darbo našumo kiliam.

1954 metais pasiekta tolesnis liaudies materialinės ge-

rovės ir gyvenimo kultūrinio lygio pakilimas.

TSRS nacionalinės pajamos 1954 metais, palyginti su 1953 metais, padidėjo 11 procentų.

1954 metais įvykdytas valstybių mažmeninių kainų liaudies vartojimo prekėmis sumažinimas davė gyventojams 20 miliardų rublių sumos, skaičiuojant metams, tiesioginių laimėjimų.

Realusis darbininkų ir tarnautojų darbo užmokesčio piniginio darbo užmokesčio didėjimo ir kainų mažėjimo saskaita per metus padidėjo 5 procentais.

1954 metais pasiekti tolesni laimėjimai visose socialinės kultūros srityse.

Dėl vidurinio mokslo išvystymo vidurinių mokyklų 8-10 klasės mokinį skaičius, palyginti su 1953 metais, padidėjo 756 tūkstančiais žmonių, o palyginti su 1950 metais — 4 milijonais 111 tūkstančių žmonių, tame tarpe kaimo vietovėse 8-10 klasės mokinį skaičius, palyginti su 1953 metais, padidėjo 339 tūkstančiais žmonių, o palyginti su 1950 metais — 1 milijonu 644 tūkstančiais žmonių. Aukštostos ir vidurinės specjaliosios mokyklos išleido 1954 metais daugiau kaip 560 tūkstančių jaunujų specialistų.

Kapitaliniai įdėjimai į valstybinę gyvenamųjų namų statybą padidėjo 1954 metais, palyginti su 1953 metais, 19 procentų. Valstybinės įmonės, įstaigos, vieninės tarybos, o taip pat miestų ir darbininkų gyvenviečių gyventojai su valstybinio kredito parama 1954 metais pastatė daugiau kaip 32 milijonus kvadratinės metrų bendro gyvenamųjų namų ploto.

Be to, kaimo vietovėse pastatyta 470 tūkstančių naujų gyvenamųjų namų.

(TASS—ELTA).

1905 metų sausio mėnesio dienos Lietuvoje

Šiaisiai metais sukanka penkiasdešimt metų nuo 1905—1907 m. Rusijos revoliucijos pradžios. Tai buvo pirmoji liaudies revoliucija imperializmo epochoje, kurioje proletariatas pirmą kartą išstojo kaip visos liaudies judėjimo vadovas, o valstietija — kaip artimiausias jo sąjungininkas.

Pradžią revoliucijai dave istoriniai sausio 22 dienos įvykiai Peterburge.

1905 m. sausio 22 dieną Peterburge daugiau kaip 140 tūkstančių darbininkų, su šeimomis, nešdami caro portretus ir bažnytinės vėliavas, patraukė į Žemos rūmus, kur tuomet buvo caras. Jie dar naliavai tikėjo caru ir norėjo išdėstyti jam savo skundus ir reikalavimus. Prieš beginklę ir taiką minią buvo pasiūsti caro kazokai,

kurie, žvériškai trypdami arkiai senelius, moteris ir vaikus, ėmė šaudyti ir blaškyti demonstrantus. Tą dieną buvo sušaudyta daugiau tūkstanties ir sužeista daugiau dviejų tūkstančių darbininkų.

Sis neregėtai žiaurus carizmo susidorojimas su taisiai Peterburgo darbininkais galutinai pakrito jų tikėjimą carizmu. Įvertindamas 1905 m. sausio 22 d. įvykius, V.I. Leninas rašė, kad istorinė tos dienos reikšmę sudaro „milžiniškų liaudies masių nubudimas politiniams sėmoningumui ir revoliucinei kovai“ (V. I. Leninas. Raštai, 23 t., V. 1954, 226 psl.).

Žinia apie nežmonišką carizmo pirkadarybę žaibui apskriejo visą šalį. Pasipirkintinas ir visuotinis sujudi-

mas prieš carizmą bendrai kovai sujungė visų tautų darbininkus. Politinių streikų ir protesto demonstracijų banga išsiliejo kuo plačiausiai, pasiekdama visus imperijos kampus.

Reikšdami klasinį solidarumą savo broliams Peterburgo darbininkams ir griežtai protestą prieš kruviną carinę patvaldystę, pakilo į politinę kovą ir Lietuvos darbo žmonės.

Revolucioniam Lietuvos proletariato pakilimui vadovo vietinių bolševikai ir, jų veikiami, revoliuciniai socialdemokratai. Jie organizavo politines demonstracijas, leido atsišaukimus, organizavo darbininkus į visuotinį streiką, šaukė į atvirą kovą prieš carizmą.

Žinios apie darbininkų krauso praliejimą Peterburge Lietuvą pasiekė sausio 23 dieną. Vilniaus, Kauno, Šiaulių ir kitų miestų darbininkai, bolševikų vadovaujami, pradėjo naudoti naujausią politinės kovos priemonę — politinių-masinių streiką.

Sausio 24 dieną Vilniuje streiką pradėjo Radvilėnai, Suravičiai ir Menkės stambiu odos fabrikų darbininkai, kurie eildami iš įmonės į įmonę nutraukė darbą. Prie jų prisijungė didesnių ir mažesnių dirbtuvų batciuviai, sukirpėjai, siuvėjai, galanterijos pramonės darbininkai. I vakarą darbas sustojo daugelyje įmonių ir gamyklių. Tą dieną streikavo daugiau kaip 2.000 įvairių pramonės šakų darbininkų.

Policija siautė gatvėse. Snipai landžiojo po fabrikus ir ieškojo streiko organizato-

Iškeliami kandidatai į rajono DŽDT deputatus

Tebevyksta darbo žmonių susirinkimai, skirti iškelti kandidatams į rajono Tarybos deputatus.

"Lenino atminties" kolūkio kolūkiečiai, Turmanto apylinkės tarnautojai ir Kimbartiškių tarybinio ūkio darbininkai kandidatais į rajono DŽDT deputatus Turmanto, Bogdaniškių ir Kimbartiškių rinkiminėje apygardose iškėlė rajono vykdomojo komiteto pirmininką Juozą Vitukiną, Turmanto apylinkės Tarybos pirmininką Ložačenkovienę Matrioną Lavrentjevą ir Zarasų MTS vyr. zootechniką drg. A. Kravecką.

Romancų rinkiminėje apygardoje kandidatu į rajono Tarybos deputatus iškeltas LKP rajono komiteto sekretorius MTS zonal drg. Butkaitį A. K.

Čapajevos vardo kolūkyje — Belkaučiznos ir Kapūstynės rinkiminėje apygardose — kandidatas į rajono Tarybos deputatus iškelti RVK finansų skyriaus vedėjas drg. Tregeris F. S. ir Capajevos vardo kolūkio kolūkietė drg. Z. Skrinskaitė.

Grybinės rinkiminėje apygardoje Nr. 25 kandidatu į DŽDT deputatus iškėlė RVK pirmininko pavaduotoja drg. Giedraitį.

Julijos Žemaitės vardo kolūkio agronomas drg. Pivaraukas iškeltas kandidatu į rajono Tarybos deputatus Pavidinės rinkiminėje apygardoje Nr. 24.

Ždanovo vardo kolūkio kolūkiečiai Degučių ir Skeldų rinkiminėje apygardose kandidatas į rajono Tarybos deputatus iškėlė Degučių septynmetės mokyklos Nr. 1 direktorių drg. L. Micevičiutę ir Ždanovo vardo kolūkio kolūkietę drg. A. Radzevičiutę.

Zarasų rinkiminėje apygardoje Nr. 2 kandidatu į rajono Tarybos deputatus iškelta Zarasų ryšių kontoros viršininkė K. Krūminienė, Zarasų rinkinė.

Sausio 25 d. prie streikuojančių prisijungė tabako fabrikų, lentpiūvių, malūnų, krautuvų darbininkai, kontoru tarnautojai. Streikuojančių skaičius išaugo iki keilių tūkstančių. Trečią streikodieną visas miesto gyvenimas apmire: sustojo fabrikai, spaustuvės, kepyklos ir t.t. Vilniaus darbininkų streikas užsiėsė visą savaitę.

Vieningai į kovą pakilo ir Kauno darbininkai. Sausio 24 d. jų dauguma metė darbą ir išsipylyė į gatves. Darbininkai patys uždarinėjo krautuvės. Visur su pasipirktinumu buvo kalbama apie Petrogrado įvykius, žmonės būriavosi, dainavo revoliūcines dainas. I popietę demonstrantų skaičius siekė 20.000. Išgąsdinta policija gatvėse nesirodė.

Visuotinį streiką pradėjo metalo pramonės darbininkai — sostojo Tilmanso, Rekošo, Šmidto, Šuvalo fabrikai, mie-

minėje apygardoje Nr. 7 — Zarasų MTS direktorius drg. Kandaurovas, Zarasų rinkiminėje apygardoje Nr. 5 — "Aušros" artelės darbininkė drg. Mažutienė.

Zarasų remonto-statybos kontoros ir komunalinio ūkio skyriaus darbuotojai kandidatu į rajono Tarybos deputatus iškėlė LKP rajono komiteto sekretorių drg. Paramoškinę.

"30 metų komjaunimui" kolūkio nariai kandidatu į rajono DŽDT deputatus pasiūlė TSRS Paruošų ministerijos igaliotinį Zarasų rajonui drg. Razdobudkinę.

Vajesiškio rinkiminėje apygardoje Nr. 17 kandidatu į rajono Tarybos deputatus iškeltas Mičiurino vardo kolūkio agronomas drg. Vrubliauskas.

Zarasų Marytės Melnikaitės vardo vidurinės mokyklos mokytojai ir techninis personalas kandidatu į rajono Tarybos deputatus iškėlė šios mokyklos mokymo dalies vedėją Bronę Bobinienę.

Stalino vardo kolūkio brigadininkas Vitkauskas Kazys, Nikodemo s., iškeltas kandidatu į rajono Tarybos deputatus Tabaro rinkiminėje apygardoje Nr. 26.

Zarasų rinkiminėje apygardoje Nr. 6 kandidatu į rajono Tarybos deputatus iškeltas rajono pramkombinato darbininkas Goršanovas N. P.

Zarasų rajono ligoninės gydytoja Telina A. P. iškelta kandidatu į rajono DŽDT deputatus Zarasų rinkiminėje apygardoje Nr. 3.

Girsų apylinkės gyventojai kandidatais į rajono Tarybos deputatus iškėlė šios apylinkės Tarybos pirmininką drg. Šileikį ir drg. Grabaus-

ką.

to elektrinė, vagonų dirbtuvės, alaus daryklos, malūnai ir daugybė smulkųjų įmonių. Užsidarė krautuvės, sustojo transportas, neveikė spaustuvės. Darbininkai kėlė savo reikalavimus: padidinti atlyginimą už darbą, sutrumpinti darbo dieną, pašalinti kai kuriuos meistrus ir pan.

Darbininkų nuotaika buvo labai kovinga. Kai sausio 25 d. gubernatorius bandė įkalbinėti susirinkusią dešimtatkstantinę darbininkų minią nutrauktį streiką, šiam atsakė grąžinimais ir apipylė jį atsišaukimais, šaukiančiais streikuoti.

Vyriausybė ir jos šnipai stengėsi palaužti darbininkų kovinį ryžtingumą. Tam ji ėmėsi šlykčiausiu priemonių, kurystydama lietuvius darbininkus prieš žydu ir kitų tautybių darbininkus, prie Tilmano fabriko megindama

RINKIMŲ GARBEI

Rinkimų į Lietuvos TSR Aukščiausiąją Tarybą ir į vietines Darbo žmonių deputatų tarybas garbei rajono kolūkijų žvejų brigados įsijungė į socialinių lenktyniavimą už priešlaikinį šiuometų pirmo ketvirčio žuvų sugavimo plano įvykdymą.

Lenktyniavime pirmauja "Raudonojo Spaldo" kolūkio žvejų brigada, kuriai vadovauja prityrės žvejys l. Geršimovas. Per sausio mėnesį brigada pristatė žuvų įmonei daugiau kaip 1800 kg žuvies, daugiausia lydeku ir karšių.

A. R e z g i n i s

RENGIASI ŽIRGU LENKTYNĖMS

Ateinantį sekmadienį — tarprajoninės žirgu lenktynės Zarasuose. Daugelis mūsų rajono kolūkijų arklių augintojų įtemptai ruošiasi žirgu pajėgumo bandymui. P. Cvirkos vardo, Kalinino vardo, Stalino vardo kolūkiose lenktyniniai žirgai teisingai prižiūrimi ir treniruojami.

Visų rajono arklių augintojų pareiga — pilnai panaujoti likusias ligi lenktynių dienas žirgams paruošti.

A. K r a v e c k a s
MTS vyr. zootechnikas

LITERATŪRINIS VAKARAS

Š. m. sausio 23 d. Zarasų M. Melnikaitės vardo vidurinėje mokykloje įvyko literatūrinis vakaras. Buvo aptartas lietuvių tarybinio rašytojo A. Vienuolio romanas „Pudožiūnkiemis“. Pranešimą apie romaną „Puodžiūnkiemis“ padarė dešimtios klasės mokinė R. Petkevičiutė. Po to apie romano veikėjus, menines ypatybes pasiskė septyni mokiniai. Po romano aptarimo įvyko grožinės literatūros viktorina. Pirmąją vietą laimėjo dešimtios klasės mokinys R. Zalūba.

E. Mickevičius
J. V a l a i n i s
Zarasų M. Melnikaitės vardo vidurinės mokyklos mokiniai

GERINTI KULTŪRINĮ KOLŪKIEČIŲ APTARNAVIMA

Vakare Tabaro klube-skaitykloje

Ilgai vakarais negesta žiburybė Tabaro klube-skaitykloje. Cia, po darbo dienos, praleidžia laisvalaikį Stalino vardo kolūkio kolūkiečiai.

Jauku skaitykloje: ant sienų lozungai, plakatai, ant stalų tvarkingai išdėstyti laikraščiai, žurnalai, stenduose —

rinkiminė ir naujai gauta literatūra. Kiekvienas lan-

kytojas suranda sau įdomų užsiėmimą. Vieni skaito pas-

katinių "Tiesos" ar "Soviets-

kaja Litva" numerį, varto naujus žurnalus, kiti žaidžia šachmatais, šaškėmis. Kolūkiečiai P. Kolesnikovas ir V. Kuosa — geriausi šaškininkai. Ir dabar jie rimtais veidais palinkę prie šaškių lentos apgalvoja naujus įjimo budus. Ten vėl būrelis kolūkiečių susispėtė, apie naujų sienlaikraščio numerį.

Aplink Tabaro pradinės mokyklos mokytoją V. Vasiliauskienę susibūrė jaunimas.

Tai kolūkio saviveiklininkai tariasi, kokią pjesę pastatyti artimiausių laikų. Reikia juokimų sutiki su nauja programą! Vienas pasiūlo vieną, kitas — kitą. Pagaliau saviveiklininkai apsistoja prie vienaveiksmės A. Papajano

komedijos "Žvalgytuvės" ir pradeda ją nagrinėti.

— Imkime ir pastatykime šitą komediją, — pasiūlo kažkuris iš būrio, susipažinė su vieniu turiniu.

— Kažin, ar sugebésime? — suabejojo vienas būrelionas. Visų žvilgsniai nukrypsta į mokytoją.

— Sugebésime, juk pas mus jégų pakankamai, — nurodina drg. Vasiliauskienė.

* * *

Laikydamas rankoje laikraštį, su grupė pagyvenusiu kolūkiečių kalbasi klubo-skaityklos vedėjas drg. Vasiliauskas. Kolūkiečius daug kas domina: ir tarptautinė padėtis, ir kitų kolūkijų pirmūnų laimėjimai, ir tai, su kokiais laimėjimais priešakinį artelių nariai sutiks besartinančius rinkimus į LTSR Aukščiausiąją Tarybą ir į vietines Tarybas. I visus šiuos klausimus klubo-skaityklos vedėjas atsako aiškiai paprastais, kiekvienam įmūriantiems žodžiais. Paskairi laikraščio įdomesnus straipsnius.

Tik vėlai vakare skirstosi kolūkiečiai į namus.

J. Š e d u i k i s

Ka veikia drg. Vlasiukas?

Kada beužuksiai į P. Cvirkos vardo kolūkio biblioteką, visada rasi užrakintas duris. Bibliotekos vedėjo drg. Vlasiukas beveik niekada čia nėra.

Prasidėjo rinkiminė kampanija. Gal būt, drg. Vlasiukas išvykęs į brigadas ir ten atlieka politinį - aiškinamąjį darbą tarp kolūkietų, supažindina juos su Rinkimų nuostatais? Kur tau! Bibliotekos vedėjas — retas svečias brigadose. Kurgi buvo drg.

Vlasiukas šio mėnesio 12, 13, 14, 16 dienomis, jei jo nesutiko brigadose, o biblioteka buvo uždaryta?

Ką į ši kolūkietų klausimą atsakys rajono kultūros skyriaus vedėjas drg. Karpenko, kuris niekada neslanko bibliotekoje, nežino padėties vietoje?

S. Vaikutis
J. Stirkovas
E. Miškinis

moksleiviai ir kiti visuomenės sluoksniai.

Streiką ir demonstraciją pradėjo Nuroko odų fabriko darbininkai. Jie, organizuoti nutraukę darbą, nuvyko į mašinų fabriką ir kartu su

jo darbininkais nužygiaavo į priemiestyje esantį Gubernijos dvarą. Ten tuo pat susabdė darbą alaus daryklos, malūno darbininkai ir drauge su kumečiai prisijungė prie demonstrantų. Minia organizuotai, žvalai, su dainomis ir pakilia nuotaika atėjo į miesto centrą. Demonstrantams reiškaujant, buvo nutrauktas moksłas abiejose gimnazijose, kurių mokiniai dauguma nuėjo su darbininkais. Visose miesto įmonėse darbas buvo nutrauktas.

Mitingas turgaus aikštėje praėjo pakilioje nuotaikoje. Plazdėjo raudonos vėlavos, skambėjo prieš carą nukreipti šukiai. Prie miesto kalėjimo minia išreiškė politi-

niam kaliniams draugiškumo ir solidarumo jausmus. Politacija trukdyti nedrįso.

Dauguma fabrikantų buvo priversti streiko metu iškelius darbininkų reikalavimus patenkinti.

I Peterburgo darbininkų sušaudymą protesto streikais atsiliepė Panevėžio ir kitų Lietuvos vietų darbininkų, dvarų kumečiai. Lietuvos miesto darbininkų revoliuciniai išstojimai turėjo didelę įtaką revolucioninio judėjimo stiprėjimui kaimė, kuris išsisiūbavo 1905 m. pavasarį ir vasarą.

Lietuvos darbininkų sausio mėnesio kova buvo vienos Rusijos proletariato revoliucinių išstojimų sudėtinė dalis. Sausio streikuose stiprėjo kovinė Lietuvos proletariato vienybė su revoliuciniu Rusijos proletariatu.

S. Misevičienė
LKP CK Partijos instituto mokslišne bendradarbė

Pasaulinės Taikos Tarybos Biuro Nutarimai

VIENA, I. 20 d. (TASS). Pasaulinės Taikos Tarybos biuro išplėstinio posėdžio pa-

baigoje sausio 19 d. buvo priimta deklaracija, krepimasis į pasaulio tautas.

Pasaulinės Taikos Tarybos Biuro deklaracija

Prieš ateinant naujiems, 1955 metams, iškilo ir pakibo viršum tautų dvi grėsmės: Vokietijos remilitarizavimo grėsmė ir nutarimai, priimti atominiams karui paruošti ir jam pateisinti. Sjos grėsmės iškilo tuo momentu, kai tautomis ēmė atsiversti naujos taikos perspektyvos, iškilo vyriausybę, kurioms tenka atsakomybę, veiksmu, o ne tik politiniu veikėju arba kariniu vadovu pareišklimu išdavoje. Sie veiksmai aiškiai nukreipti prieš tautų, kurias jie liečia, valią ir prieš viso pasaulio viešąjā nuomonę.

Vokietijos remilitarizavimas ir atomino karo įteisiniams glaudžiai susiję tarpusavyje. Tai — vaisiai vienos ir tos pačios politikos, paremtos pasaulio suskaldymu į du blokus, jėgos pozicijos ieškojimais, karo, kaip būdo tarptautiniams nesutarimams išspręsti, panaudojimu. Tautos iš patyrimo žino, kad ši politika tegali atvesti į ekonominę suirutę, skurdą ir karą. Pasaulinis judėjimas už taiką ragina jas pasverti visą šio naujo pavojaus rūmtumą ir panaudoti visas jų žinioje turimas priemones jam pašalinti.

Šie nutarimai turi tikslą įteisinti atominį karą, kuri jau pasmerkė žmonijos sažinė ir tarptautinė teisė, ir įteigtį

viešajai nuomonei mintį apie tokio karo būtinumą. Jie gali atvesti į atominio karo sukėlimą Azijoje ir Europoje. Jie jau dabar sudaro tokią grėsmę visų žemynų šalims.

Vokietijos remilitarizavimas ir atomino karo įteisiniams glaudžiai susiję tarpusavyje. Tai — vaisiai vienos ir tos pačios politikos, paremtos pasaulio suskaldymu į du blokus, jėgos pozicijos ieškojimais, karo, kaip būdo tarptautiniams nesutarimams išspręsti, panaudojimu. Tautos iš patyrimo žino, kad ši politika tegali atvesti į ekonominę suirutę, skurdą ir karą. Pasaulinis judėjimas už taiką ragina jas pasverti visą šio naujo pavojaus rūmtumą ir panaudoti visas jų žinioje turimas priemones jam pašalinti.

Suderinti tautų veiksmai gali padaryti galą blokų politikai. Tokie veiksmai gali priversti vyriausybes pradėti naudoti atominę energiją išlūčiant taikiems tikslams.

Žmonės nebūs pasyvūs ir neleis, kad jie būtų ištumti į atominio karo nelaimės. Reikalas liečia ne tai, kokia štabo ar vyriausybinių instancijų galės priimti nutarimą dėl atominio karo arba aiškinti skirtumą tarp vadinaus taktinio ir strateginio ginklo. Uždavinys yra tas, kad, atmetus sugriovimą, priespaudą ir skurdą, kuriuos sukelti šis karas, būtų užtikrinta visoms pasaulio tautoms nepriklausomybė ir teisė vystyti savo pačių resursus, kad visiems kartu būtu galima stoti į saugumo ir klestėjimo kelią. Kaip tik ši būtinumą atitinka raginiamas testi kovą prieš Vokietijos remilitarizavimą ir raginiamas organizuoti plačią kampaniją prieš atominį ginklą.

Kaip tik ši būtinumą atitinka tai, kad 1955 metų gegužės 22 d. Helsinkyje šaukiama didelė pasaulinė asamblėja, kurioje susitiks visų šalių taikinėjų jėgų atstovai. Viena, 1955 metų sausio 19 d.

Kreipimasis į Europos tautas

Europos tautos atmata vertmachto sudarymą.

Tautos pasisako prieš tai, kad, vos tik praėjus dešimt metų po karo pabaigos, būtų atkurta armija, kuri sėjo mirti ir sugriovimus Europoje.

Tautos pasipiltinimos tuo, kad atominis ginklas gali būti suteiktas buvusių hitlerinės generolių dispozicijai.

Tautos niekuomet nestalkstys su šiuo nusikaltimu.

Sutarčių dėl vermachto sudarymo ratifikavimas — dar toli gražū neįvykės faktas.

Londono ir Paryžiuje šiemis nutarimams pritarusiuose parlamentuose turinčiu pasiskaiti deputatų tarpe neatsirado nė pusės norinčių balso suot už šiuos susitarimus. Vyriausybės, kaip ir parlamentai, buvo priverstos atvirai pripažinti, kad jų tautos priešiškai žiūri į Pary-

žiaus susitarimus. Bet šios vyriausybės ketina nesiskaityti su Europos tautų priešinimuisi ir ypač su didėjančiu pačios vokiečių tautos pasipriešinimu.

Parlamentų priimti prieš tautų valią nutarimai negali surišti tautų.

Londono ir Paryžiaus susitarimus pasirašiusios vyriausybės daugiau negali slėpti tragiskų naujo vermachto sudarymo pasekmisių. Vakarų Vokietijos remilitarizavimas sukeltų ginkluotujų pajėgų sudarymą Rytų Vokietijoje. Jis sustiprintų ginklavimosi varžybas, daugeliu metų pašalinčių galimybę taikiai supienytį Vokietiją ir apskunkintį bet kuri kolektivinio saugumo Europoje organizavimą.

Pasaulinė Taikos Taryba ragina visų šalių vyru ir

moteris padėti visas savo jėgas, parodyti visą savo ryžtingumą ir visą savo narsumą, kad būtų sužugdytas Londono ir Paryžiaus susitarėlių ratifikavimas bei įgyvendinimas.

Pasaulinė Taikos Taryba ragina vyru ir moteris, kuri didvyriškai kovojo prieš Vokietijos perginklavimą, o taip pat visus tuos, kurie pradeda suprasti artėjančių pavojų, supienytį ir pagausinti savo pastangas, kad būtų suklidytas vokiškojo militarižmo atgaivinimas ir užtirkintas Europos saugumas, dalyvaujant taikinėjai Vokietijai.

Visoms tautoms padedant, Europa neleis sudaryti naują vermahtą.

Viena, 1955 metų sausio 19 d.

Kreipimasis į pasaulio tautas

Šiuo metu kai kurios vyriausybės ruošiasi sukelti atominį karą. Jos nori įteigti tautoms mintį apie jo neišvengiamumą.

Atomino ginklo panaudojimas atvestų į naikinamą karą.

Mes pareiškame, kad vyriausybė, kuri sukelia atominį karą, neteks savo tautos pasitikėjimo ir bus pasmerkti visų tautų.

Mes pasisakome prieš tuos, kurie ruošia atominį karą.

Mes reikalaujame panankinti visose šalyse atominio ginklo atsargas ir nedelsiant nutraukti jo gamybą.

Viena, 1955 metų sausio 19 d.

Tyciojamasi iš Šekpsyro paminklo Niujorke

Laikraščio "Niujork Taims" pranešimu, "Šekpsyro klubas" renka lėšas Niujorko centriniame parke pastatyti Šekpsyro paminklui restaura-

rioti. Laikraščis paaiškina, kad "vandalai nudaužė nosį, sužalojo granitinį poetą" Tačiau administracija, kurios žinioje yra miesto

parkai, "šaltai pažlūrėjo į naujajį planą" ir yra tos nuomonės, kad "paminklo neverbiustą". Tačiau administracija, kurios žinioje yra miesto

(TASS—ELTA).

Tarptautinė apžvalga

PASAULIO TAUTOS
SVEIKINA NAUJUOSIUS
TARYBU SAJUNGOS
PASIŪLYMUS VOKIETIJOS
KLAUSIMU

Sausio 15 d. Tarybinė vyriausybė padarė naują pareiskimą Vokietijos klausimui, dar karta patvirtinančių jos nuolatinį siekimą supienyti Vokietiją demokratiniu pagrindu. "Svarbiausia ir neatidėliotina Vokietijos problemai sureguliuoti, — sakoma baigiamojoje pareiškimo dalyje, — yra Vokietijos vienybės atkūrimo uždavinio išsprendimas. Kad šis uždavinys būtų išspręstas, yra reikalingos derybos tarp Jungtinės Amerikos Valstybių, Anglijos, Prancūzijos ir Tarybų Sąjungos klausimų dėl Vokietijos vienybės atkūrimo bendravokiškų laisvų rinkimų surengimo pagrindu. Tokios derybos neteks prasmės ir pasidarys negalimos, jeigu bus ratifikuoti Paryžiaus susitarimai".

Tarybinės vyriausybės pareiškimą labai patenkinta su tuo, kuo vokiečių tauta. Kalbėdamas Šverine įvykusiam maziniame mitinge VVSP CK pirmasis sekretorius Valteris Ulbrichtas pasakė, kad Tarybinės vyriausybės pareiskimas rodo vienintelį teisingą kelią Vokietijai supienyti. Vakarų Vokietijos spaudos pranešimais, net kai kuri paties Vakarų Vokietijos kanclerio Adenauerio partijos — krikščionių demokratų sąjungos — veikėjai laiko reikalingą pradeti derybas su Tarybų Sąjunga ir pasisakoti prieš Paryžiaus susitarimus.

Anglijos, Prancūzijos ir JAV buržuazinė spauda, komentuodama Tarybinės vyriausybės pareiškimą, neslepia savo susirūpinimo tuo, kad šis pareiškimas padarys didelę įtaką Vakarų Vokietijos visuomenei, kuri vis ryžtingiai pasisakoto už Vokietijos vienybę, prieš jos vakarinės dalies apginklavimą.

Plačiųjų Vakarų Vokietijos liaudies masių pažlūrą į šiuos susitarimus apibūdina Hamburgo sausio 18 d. ivykiai. 30 tūkstančių darbininkų čia išėjo į demonstraciją, protestuodami prieš Vakarų Vokietijos apginklavimą. Demonstrantų kolonus nuėjo į miesto centrą, kur sutrukėdė fašistiniams chuliganams ikydyti savo demonstraciją. Cia darbininkai išlaikė susirėmimą su 500 ginkluotų policininkų.

Amerikos spaudai yra būdingas siekimas nutylėti naujuosis tarybinius pasiūlymus arba iškraipyti jų prasmę. Pavyzdžiu, laikraštis "Niujork Taims" visaip mėgina apgauti savo skaitytojus, teigdamas, kad Tarybų Sąjunga vesianti derybas dėl Vokietijos supieni-

jimo ir ratifikavus Paryžiaus susitarimus. Tuo tarpu Tarybinės vyriausybės pareiškime šiuo reikalui visiškai nedvi- prasmiskai sakoma, kad to-

kios derybos, ratifikavus Paryžiaus susitarimus, "neteks prasmės ir pasidarys negalimos". Ir tai suprantą viso pasaulio paprastieji žmonės, kurių tarpe naujieji Tarybinės vyriausybės pasiūlymai susilaikė gilaus atgarsio ir paramos, atitinkamai jų lūkesčius. Šiame pareiškime aiškiai parodyti du vokiečių tautos gyvenimo ir vystymosi keliai. Pirmasis kelias — šalies vienybės atkūrimas ir jos taikus demokratinis vystymasis. Antrasis kelias, į kurį Vokietiją traukia Paryžiaus susitarimų šalininkai, — tai šalies suskilimo įtvirtinimas, hitlerinio pobūdžio armijos atkūrimas jos vakarinėje dalyje, jos įtraukimas į naujo karo parengimo planus. Vokiečių tauta pasisako už pirmąjį kelią.

ATOMINĘ ENERGIĄ — TAKIEMI TIKSLAM

Pasaulinė visuomenė plėtai komentuoja Tarybinės vyriausybės nutarimą, kuriame sakoma, kad ji pasirengusi perduoti kitoms šalims mokslinių ir techninių patyrimų taikaus atominės energijos panaudojimo srityje. Šis nutarimas juo reiškėmingesnis, kad nesenai agresyviosios Šiaurės Atlanto sąjungos taryba, Jungtinė Amerikos Valstybių spaudžiama, nutarė savo kariniuose planuose orientuotis į atominį ir vandenilinį ginklą.

"Šiuo metu, — rašo laikraštis "Ženminžibao", — žmonijai atviri du keliai: praežtingas JAV militaristų pasirengimo atominiam karui keliai ir Tarybų Sąjungos nurodytas keliai — atominės energijos panaudojimo taikiemis tikslams, visapusiskam žmonijos civilizacijos išvystymui keliai". Visiškai aišku, — pabrėžia laikraštis, — kad kiekvienas sveikai protaujančių žmogus pasirinks kelią, kurį parodė taikos jėgos su Tarybų Sąjunga priešakyje".

JAV, Anglijos ir Prancūzijos buržuazinė spauda, neslepia, kad šis Tarybų Sąjungos pranešimas buvo šių šalių valdantiesiems sluoksniams staigmena ir sukėlė jų tarpenimą. Pavyzdžiu, Amerikos agentūros Junaited Pres Londono korespondentas negali nuslėpti savo nusivylimą ta aplinkybe, kad Tarybinės vyriausybės nutarimas paskelbtas kaip tik tuo momente, "kai prezidentas Eisenhoweris nusiuntė kongresui JAV "atominį biudžetą" 1955—1956 finansiniams metams". Amerikos spauda yra tos nuomonės, kad šis Tarybinės vyriausybės nutarimas padarys didelį išpūdį daugeliui šalių, kurios kreipsis į Tarybų Sąjungą pagalbos taikaus atominės energijos panaudojimo srityje.

G. Podkopajevas

Redaktorius
L. RUDASEVSKIS